

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 246 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

284/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. június 12-én előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. június 10-én postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. május 20-án foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a M. (továbbiakban: Egyesület) – munkatársaként 2017. május 20-án 11 órától 15 óráig a B.-i V.-ben szervezett, a panaszos az Egyesület alaptevékenységével (vagyis a Magyarországra érkező személyek integrációjával) kapcsolatos programon vett részt. A programon – a panaszoson és az Egyesület nyolc munkavállalóján kívül – közel harminc személy vett részt, a női résztvevők többsége fejkendőt viselt. A program békésen zajlott, a parkban ültek, beszélgettek, a gyerekekkel játszottak szervezett formában, a fejkendős nők egy pokrócon kártyáztak. 14 óra magasságában két rendőr érkezett a helyszínre. A kitérő rendőrök elmondták, hogy bejelentés érkezett, amely szerint a bejelentőben a résztvevők fejkendője, illetve annak viselése „félelmet keltett”. A kitérő

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrök igazoltatni kívánták a fejkendő résztvevőket, „néhány fejkendő nőt igazoltatnának”. Az igazoltatás jogalapjával kapcsolatban a panaszos jelezte a rendőröknek, hogy pusztán a fejkendő viselése nem lehet jogalapja az igazoltatásnak, ez a panaszos véleménye szerint diszkriminatív eljárás. Ezt követően a rendőrök jelezték, hogy a résztvevők tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából szükséges az igazoltatás. A foganatosítandó igazoltatás jogalapját érintő vitát követően az Egyesület munkatársai összeszedték a résztvevőktől az igazolásra alkalmas okmányaikat és saját okmányaikkal együtt átadták a rendőröknek. A rendőrök az Egyesület jelen lévő nyolc munkatársának adatait fel is vették, a többi azonosító okmányt pedig rövid időre birtokukba vették, majd az igazoltatás foganatosítását követően visszaadták. A két rendőr ezt követően 14 óra 40 perckor távozott a helyszínről.

A panaszos véleménye szerint a rendőri intézkedés jogellenes volt, nem felelt meg az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (továbbiakban: Rtv.) foglalt követelményeknek, emellett a panaszos jogait sértette. Az Rtv. 29.§ (1) bekezdés taxatív módon határozza meg az igazoltatás jogalapjait. A kikerülő rendőrök tájékoztatása szerint az igazoltatás oka az volt, hogy a fejkendő viselése a bejelentőben félelmet keltett. Ez alapján a panaszos feltételezte, hogy a rendőrök az Rtv. 29.§ (1) bekezdés a) pontja alapján foganatosították az eljárást. Megállapítható azonban, hogy a körülmények nem tették ezt indokolttá, mivel a résztvevők viselkedése nem alapozta meg a közrend és közbiztonság akár csak távoli veszélyét sem, emellett bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésének veszélye sem merült fel. A résztvevők békésen piknikeztek. Nem azonosítható tehát olyan törvényes cél, amelynek érdekében az intézkedést foganatosítani lehetett volna. Így értelemszerűen az Rtv. 15.§-ban foglalt arányosság követelménye is sérült, hiszen törvényes cél hiányában az igazoltatás értelemszerűen aránytalan sérelmet okozott, a résztvevőkben és a panaszosban félelmet keltett, megzavarta a békés programot.

A panaszos véleménye szerint ugyancsak sántít a rendőrök jogszerű tartózkodás megállapítására való hivatkozása. Először is az intézkedés kezdetén kijelentették annak indokát (hogy a fejkendő nők jelenléte félelmet kelt), és ezt erősíti az is, hogy fejkendő nőket kívántak igazoltatni. Ebből következik, hogy ezt követően, belátva az igazoltatási alap hiányát, egyéb, szóba jöhető jogalapot kerestek. A panaszos úgy gondolja, hogy ez ellentétes volt a rendőri intézkedés funkciójával, és alapelveivel. Nem az intézkedéshez kell jogalapot keresni, hanem a jogalaphoz megfelelő intézkedést. Másodszor pedig az a tény, hogy valaki az Alaptörvényben foglalt jogait, a vallás szabad megválasztásához való jogát gyakorolja, nem lehet alapja annak az ellenőrzésének, hogy jogszerűen tartózkodik-e az országban.

A rendőri tájékoztatás alapján is azonosítható, hogy az igazoltatás indoka a fejkendő viselése volt. A panaszos meglátása szerint a fejkendő viselése Magyarországon nem adhat alapot semmilyen rendőri intézkedésre. A fejkendő egy vallási szimbólum, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése alapján pedig mindenkinek alapvető – tehát az állami szervek által tiszteletben tartandó és védendő – joga vallásának szabad gyakorlása és megvallása, kinyilvánítása. Emellett az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése deklarálja a jogegyenlőséget és a diszkrimináció tilalmát is, amely alapján Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek, bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja. A rendőri intézkedés e jogot sértette alapvető mértékben. A panaszos véleménye szerint kijelenthető tehát, hogy sem az Alaptörvénnyel, sem pedig az Rtv. garanciális rendelkezéseivel nem volt összhangban a rendőrök eljárása.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Cs. r. őrmester és P. r. törzsőrmester 2017. május 20-án készült jelentésükben az alábbiak szerint foglalták össze az intézkedést.

2017. május 20-án szolgálatuk teljesítése során 13 óra 50 perckor É.-P. felvette velük a kapcsolatot és utasította őket, hogy jelenjenek meg B., V. „nagydombján”, mivel onnan (...) számon rögzített bejelentés érkezett, miszerint illegális bevándorlók csoportja tartózkodik ott.

A megjelölt helyen a rendőrök megjelentek 14 órakor, ahol a bejelentő fogadta őket. A bejelentő elmondta, hogy benne félelmet keltett, hogy az említett helyen bevándorlók tartózkodnak, mivel mostanában annyit lehet hallani terrortámadásokról, ezért kérte a rendőrséget a helyszínre. Ezt követően rámutatott az által illegális bevándorlóknak nézett csoportra.

A rendőrök odaléptek a fent említett csoporthoz, és felvették a kapcsolatot a panaszossal, aki tájékoztatta őket, hogy éppen egy menekültek integrációját segítő rendezvényt bonyolítanak le. A helyszínen jelen volt az Egyesület két további munkatársa, akik a panaszos által elmondottakat alátámasztották.

A jelen lévő külföldi állampolgárok közül négy személy jogszerű magyarországi tartózkodását ellenőrizték a rendőrök. Ezeket a személyeket KÖNYIR-ben, illetve SIS-ben, TIR-Mobil eszközön keresztül ellenőrizték, melyekben nem szerepeltek. A rendőrök megállapították, hogy a helyszínen szabálysértés, valamint bűncselekmény nem történt. 14 óra 35 perckor a rendőrök elhagyták a helyszínt.

2) Cs. r. őrmester és r. törzsőrmester 2017. július 1-jén készített kiegészítő jelentésükben az alábbi új információkat adták elő.

A helyszínre érkező rendőröket a bejelentő fogadta, aki az ujjával mutatta jelölte meg a rendőrök irányába azt a négy személyt, akik benne, és véleménye szerint a parkban tartózkodókban félelmet keltettek.

A panaszost az intézkedés megkezdésekor a rendőrök tájékoztatták, hogy bejelentés érkezett, miszerint a bejelentő által megjelölt, fejkendőt viselő személyek a bejelentőben, és véleménye szerint a parkban tartózkodókban félelmet keltettek, ezért őket a rendőrök intézkedés alá fogják vonni a 2012. évi I. törvény alapján, annak érdekében, hogy megállapítást nyerjen, hogy beutazásuk, illetőleg tartózkodásuk jogszerű-e. A panaszos diszkriminatívnak tartotta az intézkedést, ezért a rendőrök tájékoztatták, hogy nem a ruházat alapján, hanem a bejelentésben foglaltak alapján foganatosítják az intézkedést, hanem a jogszerű tartózkodás megállapítása érdekében.

A panaszos elmondása szerint, és a rendőri észrevétel alapján is kijelenthető, hogy az intézkedés során semmilyen vallási tevékenységet nem végeztek, láthatóan csak beszélgettek, gyermekeikkel játszottak.

A rendőr intézkedés alá vonta azt a négy személyt, akiket a bejelentő megjelölt.

Az intézkedés során megállapították, hogy a bejelentő által megjelölt személyek jogszerűen tartózkodnak az ország területén. További intézkedésre nem volt szükség.

4) K. r. őrnagy 2017. július 3-án készült átiratának tartalmát a Testület a kiegészítő információkra szorítkozva ismerteti, új információt nem tartalmazó részeinek ismertetésétől eltekint.

a) Az őrmester a rendőri intézkedés vizsgálata során megállapította, hogy az intézkedés időpontjában hatályos volt a (...) ált. számú ORFK határozat, a 2017. február 1-jén 00 óra 00 perctől 2017. május 31-én 24 óra 00 percig Magyarország teljes közigazgatási területén elrendelt fokozott ellenőrzésről.

b) Az intézkedő rendőrök a panaszt tájékoztatták az intézkedés okáról. A tájékoztatás szerint bejelentés alapján kezdeményeztek intézkedést, mely szerint a bejelentőben félelmet keltett a rendezvényen résztvevő, fejkendő viselő személyek, mint bevándorlók jelenléte, így magyarországi tartózkodásuk jogszerűségének ellenőrzése szükséges. A panaszossal közölték továbbá, hogy nem a résztvevők ruházatára tekintettel foganasították az intézkedést, hanem a bejelentésben foglaltakkal összefüggésben, a jogszerű tartózkodásuk megállapítása érdekében.

c) A panaszos által előadott intézkedési jogalapok kettőssége a rendezvényen résztvevők fejkendője által a bejelentőben keltett félelem, és a magyarországi tartózkodás jogszerűségének megállapítása között az alábbiak szerint oldható fel az őrnagy véleménye szerint.

Az igazoltatás a bejelentő által telefonon tett bejelentés tartalmára, és a bejelentő által szóban előadottakra alapozva került végrehajtásra, a bejelentő által megjelölt, (rámutatással egyértelműen azonosított), általa illegális bevándorlóként nevezett személyek körében a terrortámadásról való félelme miatt. A telefonon tett bejelentésében arab kinézetű, ruházatú személyként írta le az érintett személyeket.

A rendőri intézkedés során a rendőrök a tényállás, és a körülmények teljeskörű tisztázása érdekében elsősorban a bejelentő általa előadottakra, az által sérelmezett körülményekre támaszkodhattak, amely az illegális migrációval közvetlenül összefüggésbe hozható volt. Az elrendelt fokozott ellenőrzés keretében az Rtv. 1.§ szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a közrend, közbiztonság fenntartása, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár őrzése, az államhatár jogellenes átlépésének megelőzése, felderítése, megszakítása, a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatok ellátása.

A panaszos által előadottakkal ellentétben a fejkendő viselése az intézkedésnek nem volt, és nem is lehetett jogalapja, az intézkedés oka mindvégig a fokozott ellenőrzés alapján a magyarországi tartózkodás jogszerűségének megállapítása, valamint Magyarország Alaptörvényének 46. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerinti közrend, közbiztonság védelme, amelyet a bejelentő félelme, erre vonatkozó bejelentése – mint intézkedésre okot adó körülmény – különösen megalapozott, mindezek együttesen intézkedési kötelezettséget keletkeztettek. A fejkendő viselése tehát nem jogalapja, és nem oka a rendőri intézkedésnek, az csupán a „laikus” bejelentő által bevándorlóként azonosított személyek egyik azonosítási

módja a külső jegyekre, ruházatra történő utalással. A bejelentő nyelvezetéhez igazodva, a társadalom átlagos szocializációs jellemzőit ismerve, az elmúlt időszak migrációval összefüggő rendőri tapasztalatait felhasználva, állampolgári bejelentések tapasztalatait alapul véve kizárólag a bejelentésben foglalt körülményekre történő pontos és teljes körű reagálást célozta. E tárgyban nem várható el egyetlen bejelentőtől sem a pontos állampolgárságot, személyi adatokat tartalmazó bejelentés megtétele, így a rendőri intézkedés annak kezdeti szakaszában a bejelentő által leírt ruházatra, jellemzőkre, vélt állampolgárságra utalással, konkrét körülhatárolással kezdhető meg, annak tartalmához igazodva.

A bejelentő által előadott terrortámadásoktól való félelem, és az általa bevándorlóként, arab ruházatú személyként leírt személyek közötti összefüggés az intézkedés során külön nem vizsgálható, a bejelentő által előadott információkat együttesen felhasználva szükségessé tette az érintett személyek igazoltatását, a jogszerű magyarországi tartózkodás ellenőrzését, különösen a B.-i Tevékenység Irányító Központ általi helyszínre küldésre, és a bejelentésben foglaltak ellenőrzésére vonatkozó utasításra, intézkedési kötelezettségre figyelemmel.

A szabad vallásgyakorlása vonatkozó panasz tekintetében az őrnagy kifejtette, hogy vallási szertartást az intézkedés során a rendőrök nem tapasztaltak, ennek hiányában azt nem akadályozták, nem zavarták. A választott vallás gyakorlásához kapcsolódó öltözködési szokások, vallási kellékek, tárgyak viselése, avagy faj, szín, nem, fogyatékoság, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési, vagy egyéb helyzet önmagukban nem jelenthetnek intézkedési akadályt. Egy személy, vagy csoport tagjával szemben foganatosított rendőri intézkedés, csupán a fenti valamely jelzők fennállásának észlelhetősége önmagában nem alapozza meg a diszkriminatív intézkedés megállapítását, tekintettel arra, hogy ez kiüresítené többek között az elrendelt fokozott ellenőrzés keretében „az államhatár jogellenes átlépésének megelőzése, felderítése, megszakítása, a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatok” ellátásának lehetőségét, kizárná az ezirányú kötelezettség teljesítését.

A diszkriminatív intézkedésre vonatkozó panasszal – mind vallási, mint öltözködési jegyek alapján történő különbségtétel tekintetében – szemben áll az a tény, hogy a panaszos rendezvényen jelenlévő, a bejelentő által megjelölt személyeken (4 fő) túlmenően további 3 fő magyar állampolgár is igazoltatásra került a rendezvényvel összefüggésben, amely a bejelentéssel kapcsolatban intézkedés alá vont létszám közel 43%-a, ide nem értve magát a bejelentőt is mint igazoltatott személyt. Az intézkedő rendőrök a rendezvényen jelen lévő – fejkendőt viselő – személyek köréből kizárólag azon személyeket vonták intézkedés alá, akiket a bejelentő rámutatás útján egyértelműen beazonosított benne félelmet keltő személyekként. Így az intézkedés nem terjedt ki általánosságban a ruházat alapján velük azonos jegyeket mutató személyekre, tehát az intézkedés alá vontak köre nem került ezen jegyek alapján kiszélesítésre, noha az elrendelt fokozott ellenőrzés erre megfelelő jogalapot nyújtott volna a részükre.

5) Csatoltan megküldésre került az Országos Rendőr-főkapitányság határozata, melyben fokozott ellenőrzés került elrendelésre 2017. február 1-jétől 2017. május 31-ig, melynek hangsúlyos bekezdése szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a közrend, közbiztonság fenntartása, a határforgalom ellenőrzése, az

államhatár őrzése, az államhatár jogellenes átlépésének megelőzése, felderítése, megszakítása, a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatok ellátása.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XI. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában sérelmezte a vele szemben foganatosított igazoltatás jogalapját. Előadása szerint a rendőrök azért intézkedtek vele és társaival szemben, mert a társai által viselt fejkendő egy parkban tartózkodó bejelentő szerint benne, és a parkban jelen lévő többi személyben „félelmet keltett”.

A rendőrségi tájékoztatás szerint bejelentés indokolta a rendőrök helyszínen való megjelenését. Az igazoltatás a bejelentő által telefonon tett bejelentés tartalmára, és az általa szóban előadottakra alapozva került végrehajtásra, a bejelentő által megjelölt, (rámutatással egyértelműen azonosított), általa illegális bevándorlónak nevezett személyek körében, a terrortámadásról való félelme miatt. A telefonon tett bejelentésében arab kinézetű, ruházatú személyekként írta le az érintett személyeket. A rendőri intézkedés során a rendőrök a tényállás, és a körülmények teljeskörű tisztázása érdekében elsősorban a bejelentő által előadottakra, az általa sérelmezett körülményekre támaszkodhattak, amely az illegális migrációval közvetlenül összefüggésbe hozható volt. Az elrendelt fokozott ellenőrzés keretében továbbá szükségesnek tartották a bejelentő által megjelölt személyek jogszerű magyarországi tartózkodásának ellenőrzését.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáférőknek a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A (...) ált. számú, fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló határozat alapján az Rtv. 1.§ szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a közrend, közbiztonság fenntartása, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár őrzése, az államhatár jogellenes átlépésének megelőzése, felderítése, megszakítása, a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatok ellátása.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A (2) bekezdés szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhatja. A (3) bekezdés alapján a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja. Végül a (4) bekezdés meghatározza, hogy a rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdése alapján a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A (2) bekezdés a fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.

A (3) bekezdés előírja, hogy a (2) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően az államhatár őrzése (a továbbiakban: határőrizet), a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzést rendelhet el az országos

rendőrfőkapitány, a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány, a határrendészeti kirendeltség vezetője és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója. A (4) bekezdés szerint pedig a tervezett fokozott ellenőrzést a jogosult vezető előzetesen szükség szerint, az elrendeltet pedig a végrehajtását követően szolgálati előljárójának jelenti.

Megállapítható, hogy a bejelentés alapján a rendőrség oldalán kötelezettség keletkezett a bejelentésben előadottak valóságtartalmának helyszíni ellenőrzésére, és a továbbiakban esetlegesen felmerülő intézkedések megtételére. A bejelentés nyomán a helyszínen megjelenő rendőrök ennek a kötelezettségnek eleget tettek.

A rendőri jelentések szerint az intézkedés időpontjában fokozott ellenőrzés volt elrendelve Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozóan. A rendőrségtől kapott tájékoztatás szerint a panaszos által előadottakkal ellentétben a fejkendő viselése az intézkedésnek nem volt, és nem is lehetett jogalapja. Az intézkedés oka mindvégig a fokozott ellenőrzés alapján a magyarországi tartózkodás jogszerűségének megállapítása, valamint Magyarország Alaptörvényének 46. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerinti közrend, közbiztonság védelme, amelyet a bejelentő félelme, erre vonatkozó bejelentése – mint intézkedésre okot adó körülmény – különösen megalapozott, mindezek együttesen intézkedési kötelezettséget keletkeztettek. A fejkendő viselése tehát nem volt jogalapja, és oka a rendőri intézkedésnek, az csupán a „laikus” bejelentő által bevándorlóként azonosított személyek egyik azonosítási módja a külső jegyekre, ruházatra történő utalással.

Valamennyi rendőrségi irat egységesen arról számolt be, hogy arról érkezett telefonos bejelentés, hogy a budapesti Városligetben olyan személyek tartózkodtak, akik a bejelentőben félelmet keltettek. A rendőrök a helyszínen meghallgatták a bejelentőt, aki elmondta, hogy az általa „illegális bevándorlóként” megjelölt személyek jelenléte miatt terrortámadástól való félelem alakult ki benne, amely miatt a rendőrök szükségesnek tartották a jelenlévők jogszerű tartózkodásának ellenőrzését. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a rendőrök helyszínen való megjelenésének oka a bejelentés volt, azonban az igazoltatás fogantatására a rendőri észlelés alapján került sor, jogalapja az országos rendőr-főkapitány által elrendelt fokozott ellenőrzés volt.

A Testület véleménye szerint a fokozott ellenőrzést elrendelő határozatban rögzítettek kellő jogszabályi felhatalmazást biztosítottak a rendőrségnek arra, hogy a jogszerű tartózkodás megállapítása végett ellenőrizzék a panaszos társaságának tagjait, az ott tartózkodókat igazoltatás alá vonják. A fokozott ellenőrzés miatt fogantatott rendőrségi intézkedés ezért nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, hiszen azt megfelelő jogalap birtokában hajtotta végre a rendőrség.

Így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a rendőri intézkedés fogantatására a fokozott ellenőrzést elrendelő dokumentum biztosította a felhatalmazást.

2) A Testület ezt követően vizsgálta a rendőrök által a panaszos részére nyújtott tájékoztatást az intézkedés jogalapjával kapcsolatban.

A panaszos beadványa szerint az intézkedő rendőrök kezdetben a bejelentés tartalmát (mely szerint félelmet keltett a fejkendő viselése) jelölték meg az intézkedés jogalapjaként, később

– mikor a panaszos diszkriminatívnak nevezte az intézkedést – a rendőrök a résztvevők jogszerű tartózkodásának ellenőrzésére hivatkoztak.

A rendőri jelentések szerint a panaszost az intézkedés megkezdésekor a rendőrök tájékoztatták, hogy bejelentés érkezett, miszerint a bejelentő által megjelölt, fejkendőt viselő személyek a bejelentőben, és véleménye szerint a többi parkban tartózkodóban is félelmet keltettek. A rendőrök közölték, hogy ezért őket intézkedés alá fogják vonni a 2012. évi I. törvény alapján, annak érdekében, hogy megállapítást nyerjen, hogy beutazásuk, illetőleg tartózkodásuk jogszerű-e. A panaszos diszkriminatívnak tartotta az intézkedést, ezért a rendőrök tájékoztatták, hogy nem a ruházat alapján, hanem a bejelentésben foglaltak alapján foganatosítják az intézkedést, és a jogszerű tartózkodás megállapítása érdekében.

Az eset gondos mérlegelése után a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszosi és a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentmondás feszül, melyet a Testületnek – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem állt módjában feloldani. Erre tekintettel a Testület megnyugtatóan nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszost megfelelően tájékoztatták-e arról, hogy intézkedésüknek mi a jogalapja.

A fentiek értelmében a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

3) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés diszkriminatív voltát.

A panaszos beadványában többször kihangsúlyozta, hogy véleménye szerint vallási alapú diszkrimináció történt az igazoltatás által, mivel a rendőri intézkedést álláspontja szerint a fejkendő viselése miatt foganatosították.

A rendőrségi iratok szerint a diszkriminatív intézkedésre vonatkozó panaszosi állítással – mind vallási, mint öltözködési jegyek alapján történő különbségtétel tekintetében – ellentétes az a tény, hogy a panaszos rendezvényén jelenlévő, a bejelentő által megjelölt személyeken (négy fő) túlmenően további három fő magyar állampolgár is igazoltatásra került a rendezvényvel összefüggésben. A bejelentéssel kapcsolatban intézkedés alá vont létszám közel 43%-a, ide nem értve magát a bejelentőt is mint igazoltatott személyt. Az intézkedő rendőrök a rendezvényen jelen lévő – fejkendőt viselő – személyek köréből kizárólag azon személyeket vonták intézkedés alá, akiket a bejelentő rámutatás útján egyértelműen beazonosított benne félelmet keltő személyekként. Így az intézkedés nem terjedt ki általánosságban a ruházat alapján velük azonos jegyeket mutató személyekre, tehát az intézkedés alá vontak köre nem került ezen jegyek alapján kiszélesítésre, noha az elrendelt fokozott ellenőrzés erre megfelelő jogalapot nyújtott volna a részükre.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület az eset összes körülményének gondos mérlegelése után arra az álláspontra helyezkedett, hogy elfogadja a rendőrségi állítást, miszerint nem történt diszkrimináció az igazoltatás foganatosítása által. A korábbiakban megállapítottak szerint az intézkedés jogalapja megfelelő volt. Az igazoltatás célja az igazoltatottak jogszerű magyarországi tartózkodásának ellenőrzése volt, nem diszkriminatív okból került rá sor. Az intézkedő rendőrök továbbá nem csak a fejkendőt viselő személyeket igazoltatták, hanem magyar állampolgárokat is, köztük a panaszoszt. A magyar állampolgárok igazoltatására abból a célból került sor, hogy a migrációhoz köthető bűncselekmények elkövetését kizárják, illetőleg őket a körözési rendszerekben ellenőrizni tudják. Mivel a migrációhoz köthető bűncselekmények nagy hányadát Európai Unió tagállamok állampolgárai követik el, a Testület úgy foglalt állást, hogy az intézkedés indokolt volt. A Testület megjegyzi továbbá, hogy a jogszerű tartózkodás megállapítása céljából foganatosított igazoltatás – vallási jelképként fejkendőt viselő személyekkel szemben – diszkriminatívvá nyilvánítása által a fokozott ellenőrzést elrendelő határozatban leírtak tartalma üresedne ki.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált esetben a panaszossal szembeni intézkedés nem ütközött a diszkrimináció alkotmányos tilalmába, egyúttal nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát sem, mivel nem nyert megállapítást, hogy a rendezvényen részt vevő személyeket vallási hovatartozásuk miatt vonták volna intézkedés alá.

IV.

A rendőröknek a bejelentés alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett, amelynek megjelenésükkel eleget tettek, majd a fokozott ellenőrzést elrendelő határozat által biztosított felhatalmazás alapján megfelelő jogalap birtokában foganatosították az igazoltatást, így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült. A Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszosnak a rendőrök megfelelő tájékoztatást nyújtottak-e az intézkedés jogalapjával kapcsolatban, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme ebben a tekintetben nem megállapítható. A Testület megállapítása szerint a vizsgált esetben a panaszossal szembeni eljárás nem ütközött a diszkrimináció alkotmányos tilalmába, egyúttal nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát sem, mivel nem nyert megállapítást, hogy a rendezvényen részt vevő személyeket vallási hovatartozásuk miatt vonták volna intézkedés alá.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás

elnök

dr. Kozma Ákos

elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Cservák Csaba

testületi tag

Dr. Wildner Domonkos

előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZULET